

INNOVATIVE PATHS TOWARD CONFLICT RESOLUTION?

Overcoming urban fears via circular
practices

Professor Dr. Aleksandra Stupar
University of Belgrade – Faculty of Architecture
stupar@arh.bg.ac.rs

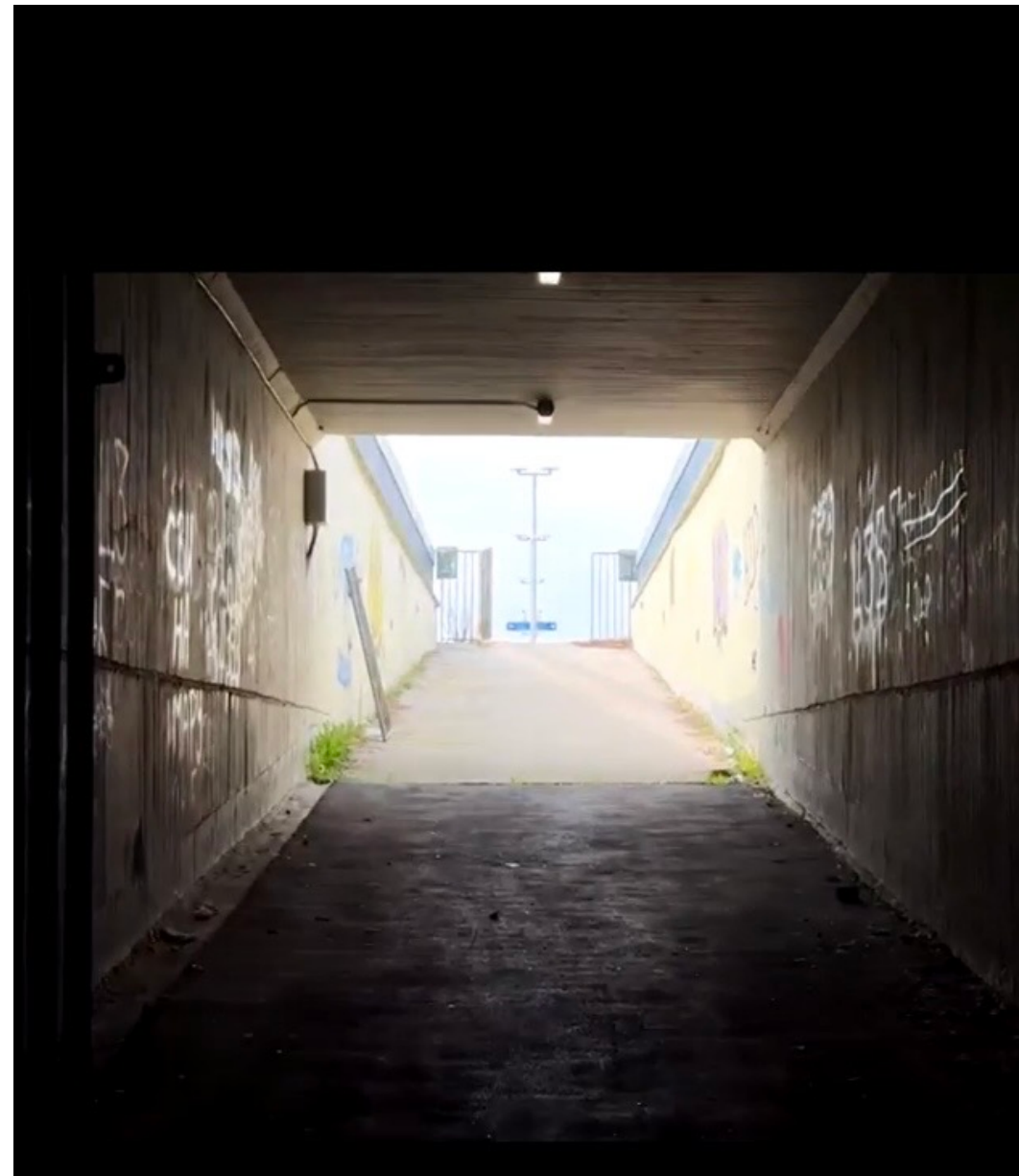
Chapter 1: Fear vs. Hope

GEOLOGY OF FEAR (DeCauter, 2004)

- Demographic fear > shortage of drinking water, threats to biodiversity, global warming, aggression, migrations, poverty etc...
- Dromophobia – fear of acceleration > dependence on IT
- Economic fear > dualisation of society, uncertainty
- Xenophobia > alienation, unsafety, disintegration
- Political fear - agoraphobia > violence, aggression, vandalism, decay
- Fear of terrorism

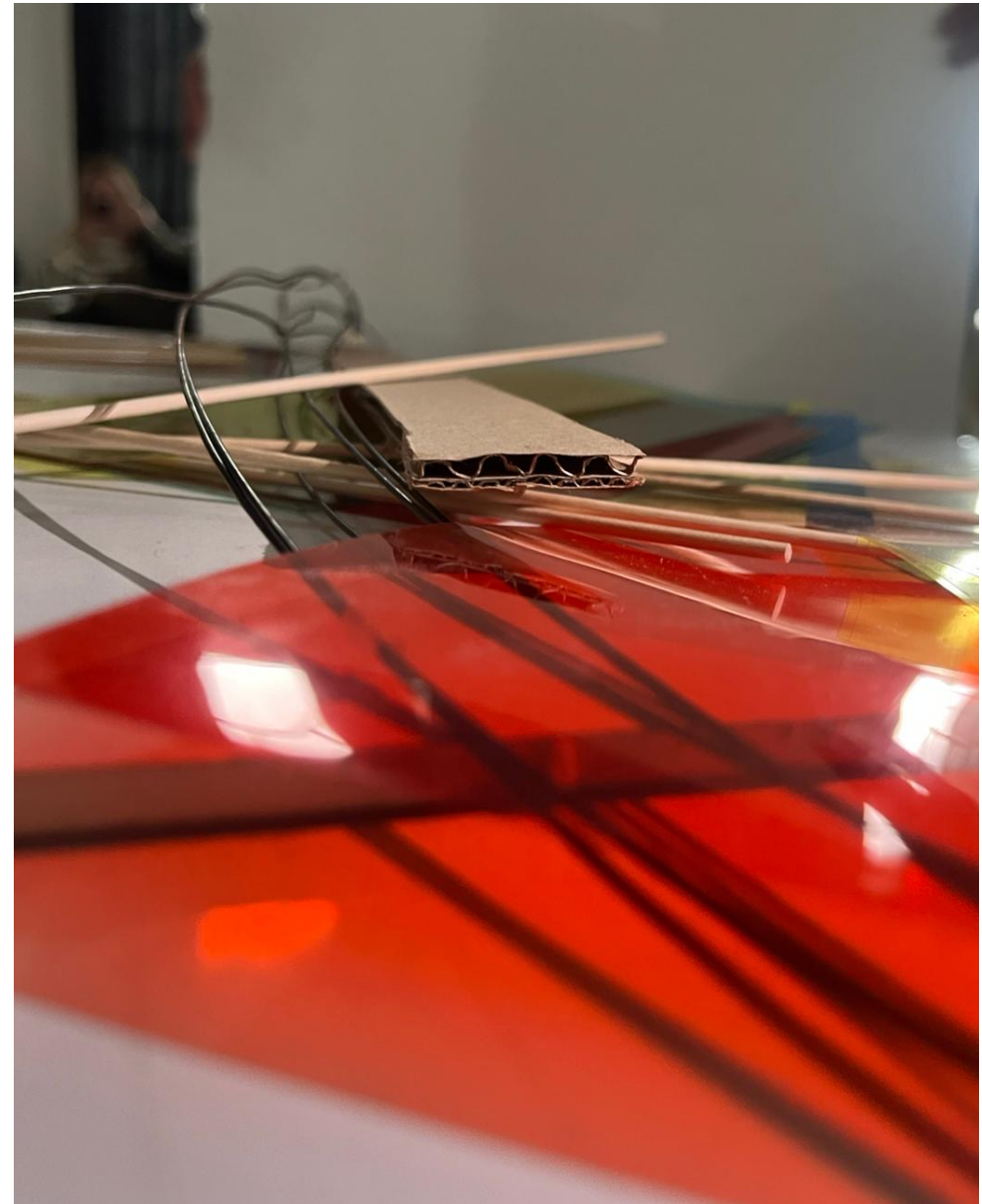
Ecology of fear vs. ecology of hope

Generational gap > responsibilities to those who inherit our world?

Chapter 2: Future Design

- **Praxis of creating futurability through designing social systems (Saijo, 2019)**
- **Transcendability** > ability to transcend immediate circumstances and overcome fears > project into the future > develop abstract solutions for survival and welfare
- **Futurability** > experiencing an increased personal happiness after deciding/acting to forego current benefits while enriching future generations
- **Present generation vs. future generation** > consequences of present-day actions/inactions

Chapter 3: Circularity

- **Integrated approach** > long-term ecological balance, innovation, social equity
- **Construction industry** > resource efficiency, waste reduction, sustainable building practices:
 - > innovative/adaptable/green building designs
 - > material reuse and recycling
 - > modular components
- **Urban space** > resource-conscious and climate-resilient solutions > future-proof projects

Chapter 4: Application

University of Belgrade - Faculty of Architecture _ 2026
Semester 04: Sustainable urban communities - studio

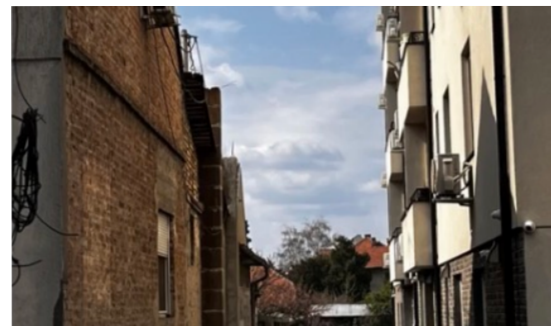
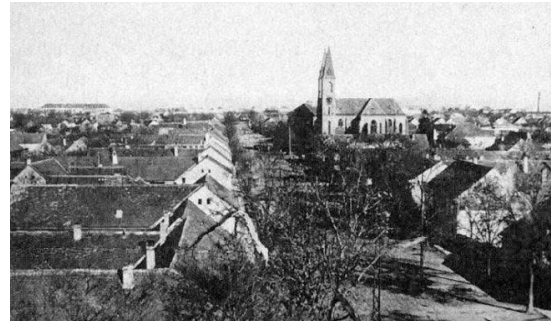
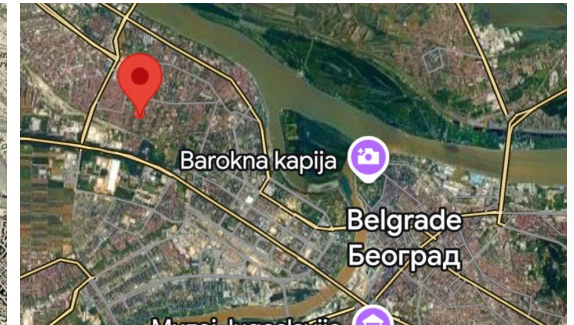
1. THROUGH THE LENSES OF SUSTAINABILITY > present condition

- insight > **conflicts** > **fears/hopes** ✓
- contextual analysis > **focus on the resources of circularity and nature based practices** ✓
- SWOT ✓

2. CONCEPT OF SUSTAINABLE TRANSFORMATION > FUTURE DESIGN METHOD & CIRCULARITY

- contemporary practice - **examples** ✓
- development aims and objectives > **workshop and conceptual models** ✓
- social/environmental/technological adjustments > level and phases of transformation concept elaboration - activities, spaces, networks ●●●
- anticipated sustainability level and implementation phases

3. SPATIAL RESPONSE - urban and architectural design

Chapter 4: Application - examples

LOCAL CONFLICTS:

- **OLD VS. NEW** (space, society)
- **FLOWS** (cars, pedestrians, bicycles)
- **REGULATION**
- **MAINTENANCE** (public/private space)

ANALYSIS - aspects:

- Circularity and/or NBS
- Level of mediation/conflict solving
- Community involvement
- Approach - formal/informal
- Application of local practices
- Level of sustainability (permanent/temporary solution)
- Scale/impact of community empowerment

BRISTOL, Bristol City Council, 2001/2006

- residential streets > living spaces with reduced traffic
- formal approach with community engagement
- circularity, NBS

Testing ground for wider national strategy

Southville Home Zone, Bristol, UK

Lokacija: Southville, Bristol, UK (stambeni kvart)
Period: početak 2001, realizacija 2004–2006
Autori: Bristol City Council (glavni nosilac projekta)
Učesnici: lokalni stanovnici i urbanisti i istraživači (University of the West of England)
Projektat je finansirao kroz državni program "Home Zone Challenge Fund".

Stepen realne medijacije / razrešenja konflikta:
Primenom je uklonjen ostatak ostataka izvanredne funkcije ulice i njena stambeno socijalna uloga.

Konflikt pre projekta:
-dominacija motornog saobraćaja
-smerljiva bezbednost pešaka
-odsuštvo javnog života u ulici

Rezultat nakon intervencije:
-iznenađujuće brzina izmene funkcije saobraćaja
-redefinisana ulica kao "shared space"
-zajednički prostor
-povećana bezbednost i društveni prostor za pešake

konflikt nije postao elementarni (kao što je slučaj u drugim ulicama) jer je **rebalansiran** u korist pešaka i zajednice.

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:
-izmena funkcije ulice
-izmena definisan regulatorni i finansijski okvir
-implementacija kroz standardne urbanističke procedure

Participativni aspekt:
-uključivanje stanovnika kroz radionice i konsultacije
-primena metoda kodiranja (npr. "Planning for Real")

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Projektat se odnosi na principe koji proistiku iz lokalnog konteksta stambenih ulica, a ne univerzalnih rešenja.

Prostorne intervencije:
-uklanjanje nepotrebnih objekata (npr. kontejneri)
-formiranje jedinstvene površine za kretanje i boravak
-uvođenje redovne greenovne (npr. "Roadside vegetation")

Saobraćajne mere:
-ograničenje brzine (20-30)
-fizički elementi za smanjenje saobraćaja

NBS (nature-based solutions):
-postavljanje drveća u ulici
-uvođenje vegetacije kao mikroklimatskog regulatora

Cirkularnost:

-reorganizacija prostora bez rešenja
-minimalna intervencija uz maksimalni efekat
-reorganizacija postojećih objekata

Privremenost / stalnost rešenja:
Projektat je implementiran kroz redovne intervencije.
Kada se izmene (materijal, mobilitet, zelenilo) imaju doprinos kvalitetu koncepta je dalje reprodukovano u drugim delovima grada.

ali
proces planiranja uključivao je elemente testiranja i prilagođavanja
može se definisati kao:
-izmena funkcije ulice
-izmena definisan regulatorni i finansijski okvir
-implementacija kroz standardne urbanističke procedure

Nivo uključivanja zajednice:
-izmena funkcije ulice
-izmena definisan regulatorni i finansijski okvir
-implementacija kroz standardne urbanističke procedure

Pre implementaciju:
-participativne radionice
-ankete i javne diskusije
-direktno uključivanje stanovnika u diskusije o prostoru

Nakon implementacije:
-izmena funkcije ulice
-izmena definisan regulatorni i finansijski okvir
-implementacija kroz standardne urbanističke procedure

ali
-niti ni drugi jednako zadovoljni, deo stanovnika
-izolacija od ostalih promena

zaključak:
aktivna, ali heterogena participacija

Razmera i uticaj postignutog osnaženja zajednice:
-izmena funkcije ulice
-izmena definisan regulatorni i finansijski okvir
-implementacija kroz standardne urbanističke procedure

Socijalni aspekt:
-izmena funkcije ulice
-izmena definisan regulatorni i finansijski okvir
-implementacija kroz standardne urbanističke procedure

Ekološki aspekt:
-postavljanje drveća u ulici
-uvođenje vegetacije kao mikroklimatskog regulatora

Prostorni aspekt:
-reorganizacija prostora bez rešenja
-minimalna intervencija uz maksimalni efekat
-reorganizacija postojećih objekata

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Formalni aspekt:

Participativni aspekt:

Primena lokalno-inspirisanih praksi / metoda:

Prostorne intervencije:

Saobraćajne mere:

NBS (nature-based solutions):

Cirkularnost:

Tip pristupa

Southville Home Zone predstavlja primer formalnog pristupa sa ozbiljnim participativnim elementima. Iako je uključeno nekoliko stambenih i poslovnih grupa, uključeno uključivanje je uključivano zajedno kroz konsultativne procese, čime je obezbeđen balans od oba pristupa.

Chapter 4: Application - Examples

Vauban district

1. Ukinuta obavezna garaža uz stan – zgrade u Vaubanu nisu morale da imaju sopstvene garaže.
2. Zajedničke garaže na obodu naselja – automobili se parkiraju van stambenih zona.
3. Visok trošak posjedovanja automobila – kupovina mesta u garaži košta oko 20.000 €.

1. Podsticaj za život bez automobila – domaćinstva bez kola oslobođena su dodatnih troškova.
2. Mirne i slobodne ulice – nema parkiranih vozila, više prostora za pešake i bicikliste.
3. Primer održivog urbanizma – Vauban je postao model ekološkog i funkcionalnog planiranja.

FREIBURG/VAUBAN, since 1970s/1990s

- sustainable construction
- alternative building re-use
- eco-responsible traffic
- community-led housing
- formal/informal approach

Prinzessinnengarten

BERLIN, Nomadisch Grün, since 2009

Podaci o primeru • Lokacija: Berlin (Kreuzberg) • Period: od 2009. • Autori: kolektiv Nomadisch Grün • Učesnici: lokalna zajednica, volonteri, grad Stepen razrešenja konflikta • srednji - visok • aktivacijom prostora smanjen je pritisak investitora; konflikt nije potpuno nestao, ali je kontrolisan Tip pristupa • neformalni (bottom-up, inicijativa od običnih ljudi a ne od države) • naknadno delimično formalizovan Lokalno inspirisane prakse • urbana poljoprivreda • DIY metode (galije, palete, kontejneri) • korišćenje dostupnih resursa	Uključenje zajednice • PNE: veoma visoko (inicijativa građana) • proste veoma visoko (održavanje, radionice, događaji) Privremenost / stalnost • polu-privremeno rešenje • mobilni elementi omogućavaju premeštanje Oснаženje zajednice • ekološka svest • edukacija i razmena znanja • socijalna kohezija • aktivno učešće u prostoru ❖ Cirkularnost + NBS • reuse materijala (reciklaža, mobilne strukture) • urbana bašta, prirodni procesi, mikroklima • ponovna upotreba prostora umesto nove gradnje
---	---

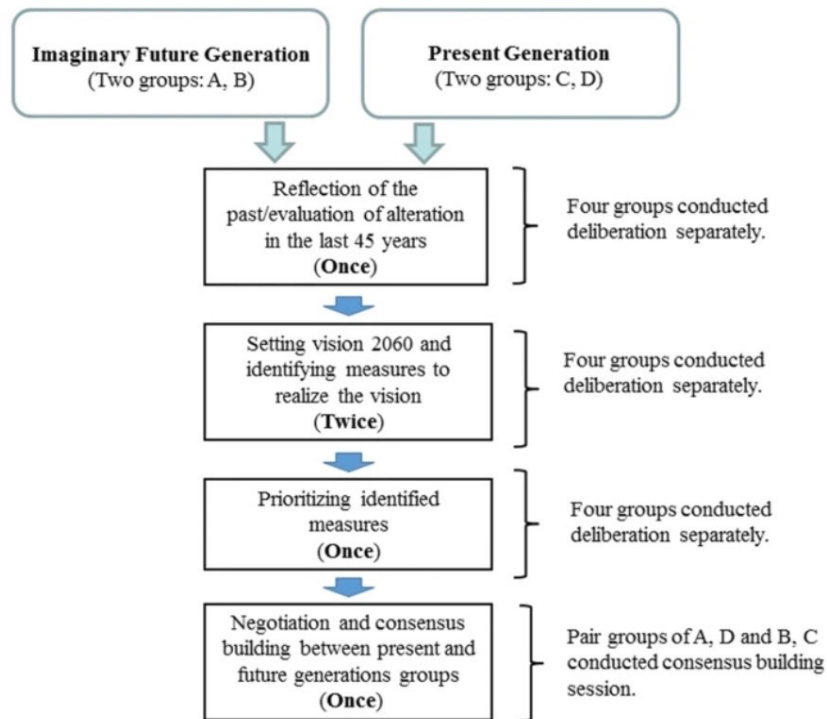
<https://youtu.be/F3vW-DIPgQ2?i=TMFwxacAlaWZu0u>

- controlled conflict
- informal approach > partially formalised
- community involvement/empowerment
- local practices > urban agriculture, DIY, reuse
- circularity and NBS

Chapter 4:

Application - FUTURE DESIGN WORKSHOP

(Hara et al., 2019)

TEAM > PRESENT and FUTURE (2050)

1. TEAM'S INSIGHT INTO CONTEXTUAL PAST > changes of space and society

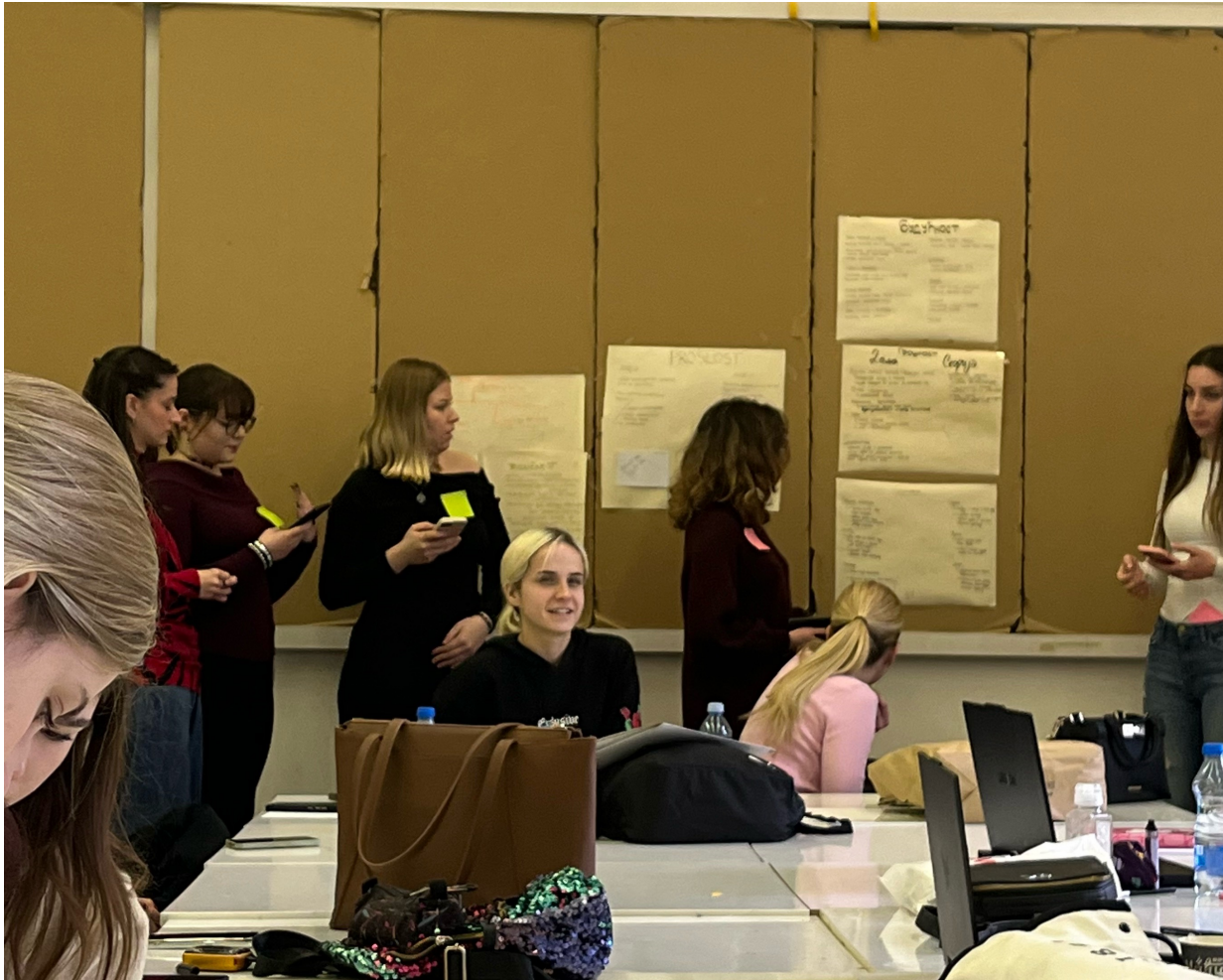
2. PRESENT AND FUTURE GROUP > identifying measures for achieving the vision 2050:

- urban planning/design
- facility development/maintenance
- aging population
- enterprises
- urban farming/gardening
- tourism
- environmental management
- transportation
- health

3. PRIORITISING/RANKING OF MEASURES by each group

Chapter 4:

Application - FUTURE DESIGN WORKSHOP

TEAM > PRESENT and FUTURE (2050)

1. Present-generation > present-day issues

- Detected problems
- Unmet needs
- Life improvements
- Improvement of physical facilities and existing institutions
- Linear thinking

2. Imaginary future-generation groups > more creative, emphasised environmental concepts

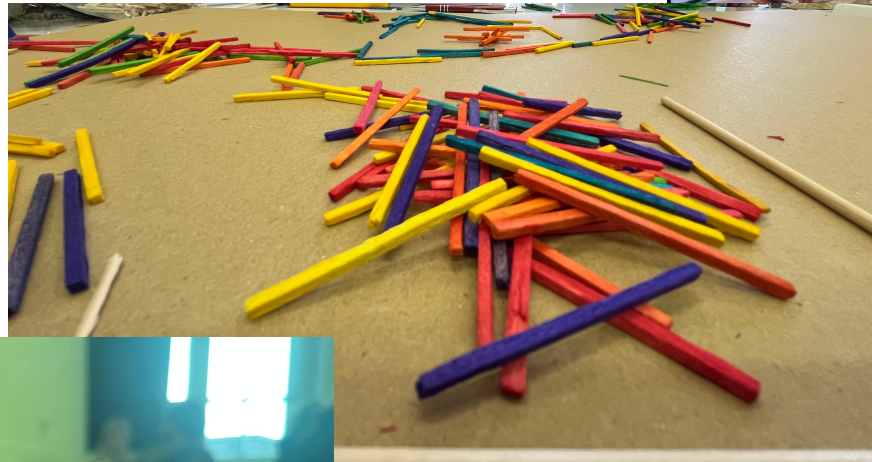
- 2050 values and lifestyles
- Future societal, physical and technological changes
- Use of local resources

Chapter 4: Application - conceptual models

(RE)USED/(RE)USABLE MATERIALS

MODULARITY

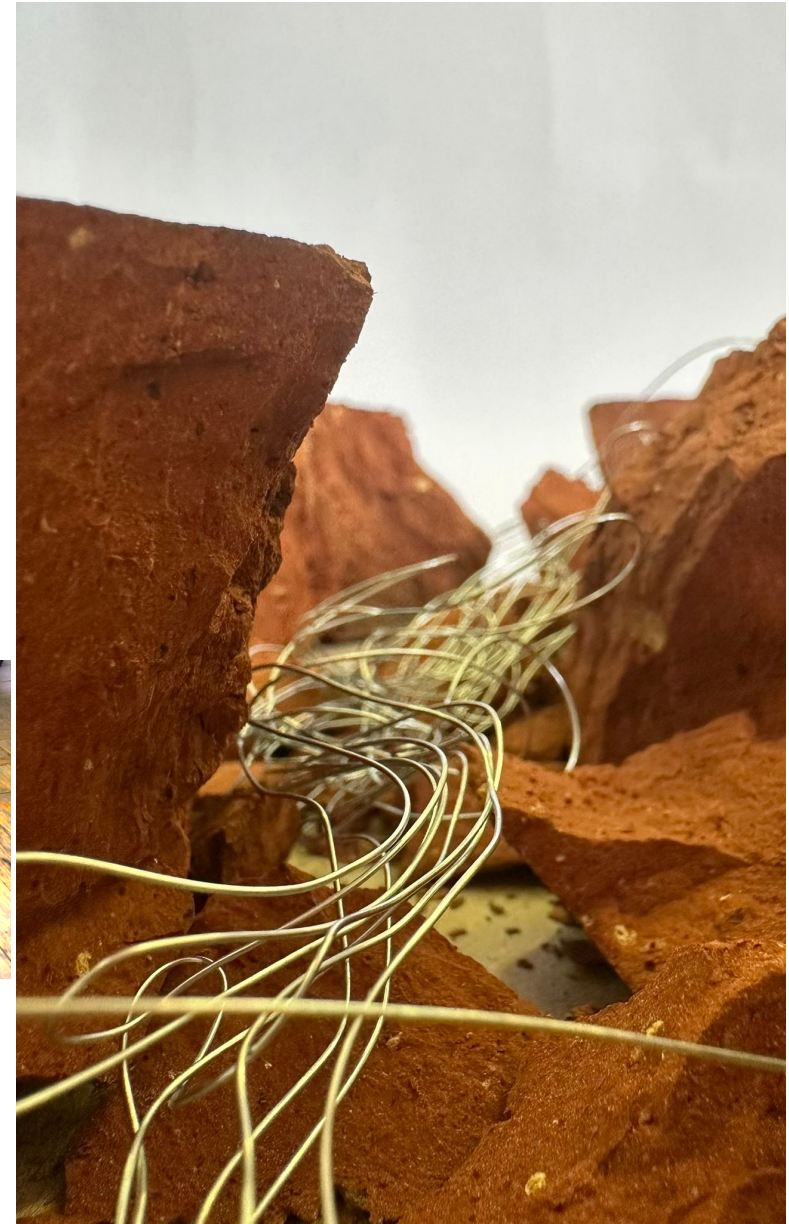
ADAPTABILITY

GREEN DESIGN :)

**TRADITIONAL/
LOCAL
MATERIALS**

coMflict

*Lena Jeftenić
Kristina Jakovljević
Milica Janković
Andrija Jovanović*

Chapter 5: Toward the solution

CONCEPT

- Life cycle approach to buildings and public spaces
- Utilising the potential of construction waste flows
- Local/bio-based materials
- Circular design/Regenerative design vs. current practice/limitations of circularity

SPATIAL SOLUTION > SOCIETAL CHANGE

- Architecture and urban design > promoting social integration/interaction, community awareness
- Developing new models/typologies (material flows and spatial design)
- Transition of mindset > long-term thinking

Thank you!

